

Πώς πέθανε ο σύγχρονος Λεωνίδα, Δημήτρης Ίτσιος;

Επιστήμες / Ιστορία

(προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=158612>)

Μια παραλλαγή αυτής της σκηνής του θανάτου του σύγχρονου Λεωνίδα, Δημήτρη Ίτσιου, καταγράφηκε πρώτη φορά από τον Ζαλοκώστα το 1944. Σύμφωνα με αυτήν ο Ίτσιος ξεναγείται στο πεδίο της μάχης από έναν Ταγματάρχη και ο διάλογος μεταξύ τους γίνεται μέσω ενός Γερμανού διερμηνέα. Στη συνέχεια ο Ταγματάρχης διατάζει έναν Επιλοχία να δέσει τον Ίτσιο σε ένα δέντρο και τον διερμηνέα να τον τουφεκίσει.

Μια ακόμη εκδοχή για τον θάνατο του Λοχία Ίτσιου παρουσιάζει ο ιστορικός Δρ. Ζιώγας Παναγιώτης στο βιβλίο του «Άνω Πορόια - Γενεαλογίες και Εικόνες» (σελ.426-427), 2005: «Οι Γερμανοί είχαν ήδη κυριεύσει τα γύρω υψώματα και είχαν πια κατηφορήσει στα Άνω Πορόια ως τη Ροδόπολη, όταν οι πολεμιστές αποφάσισαν, μετά από υπόδειξη Αξιωματικού που ήταν ήδη στα χέρια των Γερμανών, να αφήσουν το πολυβολείο και να παραδοθούν. Βγαίνοντας όμως πρώτος ο Ίτσιος, Γερμανοί στρατιώτες, επάνω από το σκέπαστρο του πολυβολείου πυροβόλησαν μόλις πρόβαλε το κεφάλι του Ίτσιου, που γεμάτος αίματα έπεσε

αμέσως νεκρός. Τότε σταμάτησαν οι πυροβολισμούς, και βγήκαν έξω και οι άλλοι πολεμιστές, ο Γιάννης Κοζάρτσης από τα Άνω Πορόια και ο Βαγγέλης Παπαβασιλείου από το Αμύνταιο Φλώρινας, που άφησαν δραματικές μαρτυρίες για εκείνες τις στιγμές. Οι Γερμανοί, όπως είχαν διαταγές του άφησαν και έφυγαν προς τις κατηφορίες για το χωριό». Ο συγγραφέας ιστορικός κ.Ζιώγας Παναγιώτης επικαλείται μαρτυρία του επιζήσαντα συμπολεμιστή του Ίτσιου και Ιωάννη Κοζάρτση, ο οποίος σήμερα εν έτει 2016 βρίσκεται εν ζωή (99 ετών) και έχει δώσει σε πολλούς συνέντευξη για το συγκεκριμένο περιστατικό. Αναφέρει δε ότι ο Ίτσιος μόλις κατάλαβε ότι έπρεπε να παραδοθεί άρπαξε μια αραβίδα, όρμησε προς την έξοδο και ακούσθηκε ένας πυροβολισμός (δεν έγινε μάχη) που προκάλεσε το θάνατό του... !

Ο ιστορικός Κώστας Λαγός επιχειρεί να δώσει εξηγήσεις που βασίζονται στις φωτογραφίες που ανήκουν στο Μουσείο Φωτογραφίας «ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΕΜΚΕΡΗΣ»

του Δήμου Καλαμαριάς, προέρχονται από τα Γερμανικά αρχεία και εικονίζουν τον Λοχία Ίτσιο νεκρό: «μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι το σώμα του άτυχου Λοχία κείται λίγα μέτρα από την πόρτα του πολυβολείου, μέσα στο χαράκωμα που κατασκευάστηκε για την προστασία των στρατιωτών που εισέρχονταν ή εξέρχονταν από την είσοδο του πολυβολείου. Από τη στάση των χεριών του φαίνεται καθαρά ότι όταν πυροβολήθηκε τα είχε ακόμη σε διάσταση, στοιχείο που επιβεβαιώνει ότι τα είχε υψωμένα σε στάση παράδοσης. Πρέπει να αιφνιδιάστηκε από τον πυροβολισμό, αφού δεν προσπάθησε να βάλει τα χέρια μπροστά στο όπλο του δολοφόνου. Φέρει τραύμα στον κρόταφο που επιβεβαιώνει ότι πυροβολήθηκε από κοντινή απόσταση». Ο Κώστας Λαγός συνεχίζει σχολιάζοντας τη δεύτερη φωτογραφία: «έχουμε μια κοντινή λήψη που φαίνεται καθαρά το τραύμα από τη σφαίρα στον κρόταφο του Λοχία με έξοδο από το δεξί μάτι του. Δίπλα στο σώμα του φωτογραφίζεται ένας Γερμανός Ανθυπολοχαγός, ο οποίος το περιεργάζεται. Στο χέρι του κρατά ένα χειρουργικό ψαλίδι με βαμβάκι στη άκρη. Είναι απίθανο να προσπαθεί να δώσει πρώτες βοήθειες στον Λοχία και μάλλον περιποιείται κάποιο ελαφρύ τραύμα δικό του. Στο στόμα του έχει μια γάζα που δείχνει ότι έχει τραυματιστεί κι εκεί. Ο Ruef κατέγραψε τη μαρτυρία ενός ανώνυμου Αξιωματικού-καταδρομέα που πολέμησε εναντίον των ανδρών του Π8, ότι ιδιαίτερη δράση εναντίον του συγκεκριμένου πολυβολείου ανέπτυξε ένας Ανθυπολοχαγός του Μηχανικού, παρά το γεγονός ότι είχε τραυματισθεί στο στόμα. Δεν αποκλείεται να πρόκειται για τον εικονιζόμενο Αξιωματικό». Και καταλήγει στο συμπέρασμα ο Κώστας Λαγός ότι «οι φωτογραφίες επιβεβαιώνουν τις λεπτομέρειες όπως τις κατέγραψε ο Πέννας, ενώ αποκλίνουν από όσα παραδίδει ο Ζαλοκώστας. Ο Λοχίας δολοφονήθηκε λίγα μέτρα από το πολυβολείο και με έναν πυροβολισμό στον κρόταφο. Φυσικά δε δέθηκε σε δέντρο, αφού όλα είχαν καεί από την πυρκαγιά που προκάλεσαν οι Γερμανοί».

Προσπαθώντας να διακρίνουμε την ιστορική αλήθεια δημιουργούνται πολλά ερωτήματα, που ζητούν εξηγήσεις. Αν θεωρήσουμε ότι ο Ίτσιος πυροβολήθηκε από Γερμανό στρατιώτη που ήταν στην οροφή του Π8, τότε δύσκολα εξηγείται η σφαίρα να μπήκε από τον κρόταφο και να εξήλθε από το μάτι του, διότι έπρεπε να τον βρει κάτω από τη γνάθο λόγω του ύψους από το οποίο έγινε η βολή. Συν τοις άλλοις αν ο Ίτσιος πυροβολήθηκε αμέσως μετά την έξοδό του, οι σύντροφοί του δεν μπορούσαν να έχουν εικόνα για αυτά που συνέβησαν στον εξωτερικό χώρο του Π8, παρά μόνον να ακούσουν. Πέρα όμως από τις σύγχρονες απόψεις που διατυπώνονται και την μαρτυρία του συμπολεμιστή του Ίτσιου υπάρχει η επίσημη πολεμική έκθεση η οποία και αποτελεί τη βάση για το σύγγραμμα του Πέτρου Πέννα και αποτελεί την επίσημη θέση του Ελληνικού Στρατού:

«Στην πολεμική έκθεση του 111/70 Τάγματος του Ταγματάρχη (ΠΖ) Νικολάου Νουσάκη, που υποβλήθηκε στο ΓΕΣ για τις επιχειρήσεις του Οκτωβρίου 1940 ως τον Απρίλιο του 1941, το επεισόδιο και η γενναιότητα του Λοχία Δημητρίου Ίτσιου καταγράφονται με τα εξής: «...τα πολυβολεία Π7 και Π8 ανθίστανται μέχρι των τελευταίων φυσιγγίων. Εθέρισαν τον εχθρόν κυριολεκτικώς και επέφερον εις αυτόν σοβαροτάτας απωλείας, πλην όμως ήλθεν η ώρα να σιγήσουν ελλείψει πυρομαχικών. Κυκλούνται και πίπτουν εις χείρας του εχθρού. Οι άνδρες όσοι δεν εφονεύθησαν, συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι και μαζί με αυτούς ο Λοχίας Ίτσιος Δημήτριος, αρχηγός του πολυβολείου Π8. Το πολυβολείον του δια του φοβερού

πράγματι πυρός επέφερε εις τους Γερμανούς τεραστίας φθοράς. Δια τούτο ο επικεφαλής αυτών Αξιωματικός ζητεί να μάθη τον αρχηγόν. Ο Λοχίας παρουσιάζεται και αφού ο Γερμανός ηγήτωρ τον συγχαίρει δια την γενναιότητά του, διατάσσει τον τουφεκισμόν του δια την φθοράν που υπέστη εξ' αιτίας του το Γερμανικόν Πεζικόν. Το έναντι έδαφος είχε σπαρή από εχθρικά πτώματα. Ο γενναίος Ίτσιος Δημήτριος με τον σκληρόν θάνατόν του θα εισέλθη εις το πάνθεον των ηρώων και η ιστορία θα αναγράφει το όνομά του προς παραδειγματισμόν των επερχομένων γενεών...». (πηγή ΓΕΣ/ΔΙΣ φακ.712/Γ.3 σελ.46) Γεννάται λοιπόν το ερώτημα «γιατί τόσα χρόνια δεν αμφισβητήθηκε η πολεμική έκθεση του Ταγματάρχη Νουσάκη;».

Επίσης το Ατομικό Δελτίο Απώλειας της Διεύθυνσης Ιστορίας Στρατού (ΓΕΣ/ΔΙΣ/6^ο ΓΡ/26-6-2007) γράφει χαρακτηριστικά: «εκτελέστηκε από Γερμανό Επιλοχία κατόπιν διαταγής του Γερμανού Διοικητού και ύστερα από τα συγχαρητήρια που του έδωσε ο δεύτερος για την ανδρεία, τη γενναιότητα και την άριστη άμυνα που προέβαλε το Οχυρό (Π8) που διοικούσε ο Λοχίας Ίτσιος.

(Συνεχίζεται)

<http://bit.ly/2oOmV6Q>